

Publish-Subscribe

Programowanie systemowe i współbieżne

Kacper Lisiak 160241

v1.0, 2025-01-25

Projekt jest dostępny w repozytorium github:

<https://github.com/Kacper-spare/publish-subscribe>

1 Struktury danych

Projekt został wykonany z użyciem dwóch struktur danych.

1. struktura TQueue:

```
struct TQueue
{
    int capacity;
    int tail;
    void** messageArray;
    TNode* subscribers;

    pthread_cond_t lockGetMsg;
    pthread_cond_t lockAddMsg;
    pthread_cond_t lockEditing;
    pthread_mutex_t mutexGetMsg;
    pthread_mutex_t mutexAddMsg;
    pthread_mutex_t mutexEditing;

    int activeReaders;
};
```

wyróżniamy tutaj dwa rodzaje zmiennych

- zmienne synchronizujące

```
pthread_cond_t lockGetMsg;
pthread_cond_t lockAddMsg;
pthread_cond_t lockEditing;
pthread_mutex_t mutexGetMsg;
pthread_mutex_t mutexAddMsg;
pthread_mutex_t mutexEditing;
int activeReaders; //liczba wątków aktualnie czytających informacje kolejki
```

zmienne te służą wyłącznie do synchronizacji wątków w programie z umożliwieniem istnienia wielu różnych struktur TQueue

- zmienne kolejki TQueue

```
int capacity; //maksymalna ilość wiadomości w kolejce
int tail; //indeks ostatniej wiadomości w kolejce
void** messageArray; //lista dynamiczna zawierająca wiadomości
TNode* subscribers; //lista jednokierunkowa z id wątków zasubskrybowanych
```

zmienne te obsługują informacje kolejki odpowiednio opisane w komentarzu obok zmiennej. Zmienna subscribers jest stworzona przy użyciu struktury, której implementacja wygląda następująco.

2. Struktura TNode

```
typedef struct Node
{
    int head; //informacja o indeksie kolejnej wiadomości do przeczytania
    pthread_t* data; //wskaźnik do id wątku
    struct Node* next; //wskaźnik do kolejnego elementu listy
} TNode;
```

struktura ta umożliwia dynamiczną alokację i dealokację dodatkowych subskrybentów bez używania funkcji realloc() która może zwrócić NULL i usunąć całą listę. Sposób implementacji subskrybentów jest preferencją.

2 Funkcje

Poniższe funkcje zawarte tutaj są funkcjami związanymi z kolejką jednokierunkową pozostałe funkcje są zaimplementowane zgodnie z specyfikacją projektu.

1. TNode* newNode(pthread_t* thread, TQueue* queue) – tworzy nowy wskaźnik do kolejnego elementu listy.
2. TNode* removeNode(TNode* head) – usuwa element podany, funkcja ta jest zawsze używana dla pewnego podzbioru listy i zawsze usuwa pierwszy element podzbioru.

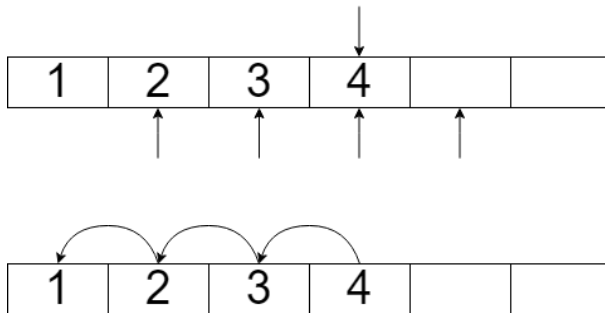
3 Algorytm

3.1 Implementacja

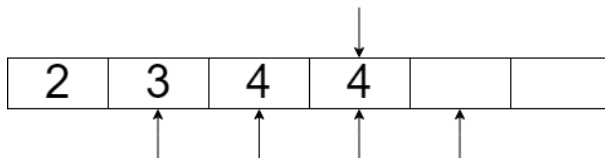
- 3.1.1 destroyQueue(TQueue* queue) – niszczy kolejkę, musi zwolnić mutex związany z blokowaniem dostępu do kolejki, aby go usunąć, może więc powodować błędy typu read access violation.
- 3.1.2 setSize(TQueue* queue, int size), unsubscribe(TQueue *queue, pthread_t thread), removeMsg(TQueue *queue, void *msg) – funkcje te korzystają z przesunięcia tablicy jednowymiarowej o n pozycji w lewo przykład:

górną strzałkę reprezentuje informację `tail` w strukturze `TQueue` dolne strzałki reprezentują informację `head` w zmiennej `subscribers`

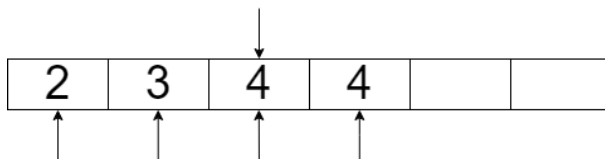
wykonamy przesunięcie o $n = 1$

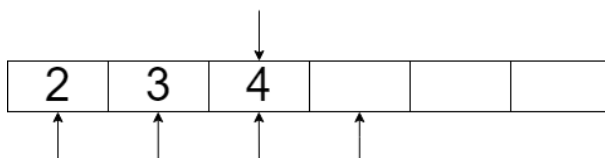
Na końcu przemieszczenia o $n = 1$ otrzymujemy

Teraz algorytm poprawi wskaźniki przesuując je odpowiednio

I ostatecznie usunie zduplikowaną wiadomość (nie jest to jednak konieczne z perspektywy pozostałych funkcji)

3.1.3 `unsubscribe(TQueue *queue, pthread_t thread)` – po usunięciu subskrybenta sprawdza czy jest jakaś wiadomość do usunięcia

3.2 Zabezpieczenia

W programie występuje dwa zabezpieczeń związanych z obsługą informacji w strukturze `TQueue`.

3.2.1 Sekcja krytyczna dla wątku czytającego

```
pthread_mutex_lock(&queue->mutexEditing);
queue->activeReaders++;
pthread_mutex_unlock(&queue->mutexEditing);
```

```

...

pthread_mutex_lock(&queue->mutexEditing);
queue->activeReaders--;
if (queue->activeReaders == 0)
{
    pthread_cond_broadcast(&queue->lockEditing);
}
pthread_mutex_unlock(&queue->mutexEditing);

```

Zabezpieczenie to informuje wątki edytujące informacje o istnieniu wątku, który aktualnie czyta informacje z TQueue, czyli informacja o tym, że nie powinien zmieniać tych informacji, dopóki inne wątki czytają je. Natomiast druga część informuje wątki uśpione przez zmienną warunkową o potencjalnej możliwości edycji TQueue. Informujemy wszystkie wątki, ponieważ kiedy jeden z nich skończy zadanie to drugi może rozpocząć swoje bez czekania aż znowu wystąpi sygnał na danej zmiennej warunkowej.

3.2.2 Sekcja krytyczna dla wątku edytującego

```

pthread_mutex_lock(&queue->mutexEditing);
while (queue->activeReaders != 0)
{
    pthread_cond_wait(&queue->lockEditing, &queue->mutexEditing);
}

...

pthread_mutex_unlock(&queue->mutexEditing);

```

Sekcja krytyczna występuje na całości funkcji (ponieważ edytujemy) co zatrzymuje inne wątki od edycji i czytania informacji w kolejce. Można ten problem porównać do problemu pisarzy i czytelników z priorytetem dla czytających.

3.2.3 Omówienie odporności na problemy przetwarzania współbieżnego

3.2.3.1 Zakleszczenie

Nie powinno wystąpić. Zasobem żądanym przez wątki jest dostęp do struktury TQueue, wątki rywalizują o dostęp do tej struktury, ale jest ona chroniona jednym mutexem. Nie jest to jednak wystarczającym warunkiem do powstania zakleszczenia. Zakleszczenie mogłoby wystąpić, jeśli przy usypianiu odpowiedni mutex nie zostałby zwolniony.

3.2.3.2 Aktywne oczekiwanie

Program nie zawiera pętli z uśpieniem typu `sleep(n)`, ani pętli które wyłącznie sprawdzają swój warunek (np. `while (queue->activeReaders != 0)`). Występują natomiast uśpienie jak przedstawione w [sekcji krytycznej dla wątku edytującego](#) które pozwala na uśpienie wątku i oczekiwanie na otrzymanie sygnału który obudzi wątek z powrotem do działania.

3.2.3.3 Głodzenie

Jak powiedziane wcześniej program jest podobny do problemu piszących i czytających z priorytetem dla czytających co pozwala na głodzenie wątków piszących. Dodanie kolejnego mutexa który by kontrolował zezwolenie na czytanie spowodowało by odwrócenie priorytetu (głodzenie wątków czytających), jednakże specyfikacja projektu mówi o blokowaniu się wątków, które próbują odebrać wiadomości, kiedy nie ma nowej wiadomości do odebrania. Na tej podstawie można stwierdzić że głodzenie może wystąpić jedynie kiedy wątki będą wywoływać funkcje `getAvailable(TQueue *queue, pthread_t thread)`. Odwrócenie priorytetu doprowadzi do jednakowego problemu poprzez wywoływanie funkcji edytujących.

4 Przykład użycia

Program, który będzie analizowany

```
void* function(void* args)
{
    subscribe((TQueue*) args, pthread_self());
    for (int i = 0; i < 10; i++)
    {
        printf("%d\n", *(int*)getMsg((TQueue*) args, pthread_self()));
    }
    unsubscribe((TQueue*) args, pthread_self());
}

int main()
{
    int sizeOfQueue = 10;
    int array[20] = {0};
    TQueue* queue = createQueue(sizeOfQueue);

    pthread_t threads[7];

    for (int i = 0; i < 7; i++)
    {
        pthread_create(&threads[i], NULL, function, (void*) queue);
    }
    for (int i = 0; i < 20; i++)
    {
        array[i] = i;
        addMsg(queue, (void*)&array[i]);
    }

    for (int i = 0; i < 7; i++)
    {
        pthread_join(threads[i], NULL);
    }
    destroyQueue(queue);
}
```

Program wywołuje kolejno `createQueue(sizeOfQueue)` następnie tworzy 7 wątków każdy z nich subskrybuje do kolejki `queue` następnie 10 razy odbiera wiadomość poprzez `getMsg((TQueue*)`

`args, pthread_self())` i wyświetla ją w terminalu a na koniec wywoła `unsubscribe(TQueue* queue)` z kolejki `queue`. W trakcie kiedy funkcja `function(void* args)` się wykonuje wielowątkowo wątek główny dodaje 20 wiadomości. Na koniec programu kolejka jest usuwana.

Faza	T0	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7
1:		sub(Q)	sub(Q)	sub(Q)	sub(Q)	sub(Q)	sub(Q)	
2:	add(0)							
3:	add(1)							
4:	add(2)							
5:								sub(Q)
6:	add(3)							
7:	add(4)							
8:	add(5)							
9:	add(6)							
10:	add(7)							
11:		0←get(Q)	0←get(Q)	0←get(Q)	0←get(Q)	0←get(Q)	0←get(Q)	3←get(Q)
12:							rm(Q,0)	
13:		1←get(Q)	1←get(Q)	1←get(Q)	1←get(Q)	1←get(Q)	1←get(Q)	4←get(Q)
14:							rm(Q,1)	
15:		2←get(Q)	2←get(Q)	2←get(Q)	2←get(Q)	2←get(Q)	2←get(Q)	5←get(Q)
16:							rm(Q,2)	
17:	add(8)							
18:	add(9)							
19:	add(10)							
20:	add(11)							
21:	add(12)							
22:	add(13)							
23:	↓	3←get(Q)	3←get(Q)	3←get(Q)	3←get(Q)	3←get(Q)	3←get(Q)	6←get(Q)
24:	↓						rm(Q,3)	
25:	13							
26:		4←get(Q)	4←get(Q)	4←get(Q)	4←get(Q)	4←get(Q)	4←get(Q)	8←get(Q)
27:							rm(Q,4)	
28:		5←get(Q)	5←get(Q)	5←get(Q)	5←get(Q)	5←get(Q)	5←get(Q)	9←get(Q)
29:							rm(Q,5)	

Kontynuując ten przykład dostaniemy końcowo, że wątki wypisały liczby do 0 do 9, natomiast wątek T7 wypisał liczby od 3 do 12. Program ma możliwość zakończenia się oczekiwaniem na otrzymanie sygnału od zmiennej warunkowej.